

Selichos / סליחות

Conference Call Shiur September 22, 2014

Presented by: Abe Katz, Founding Director, The Beurei Hatefila Institute

The Link Between סליחות And צום

Source 1

ספר אבודרהם נפילת אפים, אשרי, למנצח ובא לציון-והטעם שנהגו לומר ואנחנו לא נדע כלומר כבר עשינו כענין שעשה משה בהר בעליתו לקבל התורה שאמר בתחלה ואשב בהר בלשון ישיבה ואח"כ ואנכי עמדתי בהר. ואח"כ ואתנפל לפני ה': וכן עשינו אנחנו בתחלה פסוקי הזמירות בישיבה ואח"כ י"ח בעמידה ואח"כ נפילת אפים ומנחה אין לנו יודעים להתפלל בענין אחר, וזהו ואנחנו לא נדע.

Translation: The meaning of the words: "we do not know what else to do" is as follows: In the morning prayer service, we performed several non-verbal acts of prayer similar to the non-verbal acts of prayer that Moshe Rabbenu performed when he climbed Mount Sinai and he received the Torah. Moshe Rabbenu relates that at first he sat on the mountain using the Hebrew word that means sitting and then he says that "I stood on the mountain." And then he relates that he fell on his face before G-d. We conduct ourselves in a similar manner during our prayer service. We recite Pseukei D'Zimra in a seated position; then we stand for Shemona Esrei and then we fall on our faces as part of Tachanun. That is why we then say: we do not know what else we can do.

Source 2

שמות פרק לד', כח' - ויהי שם עם ה' ארבעים יום וארבעים לילה; לחם לא אכל ומים לא שתה, ויכתב על הלחת את דברי הברית עשרת הדברים.

Translation: Moshe Rabbenu communed with G-d for forty days and forty nights; He did not eat any food nor did he drink. He wrote the words of the Covenant on the tablets, the Ten Commandments.

Source 3

דברים פרק ט', יח' - ואתנפל לפני ה' כראשנה ארבעים יום וארבעים לילה; לחם לא אכלתי ומים לא שתיתי, על כל חטאתכם אשר חטאתם לעשות הרע בעיני ה' להכעיסו.

Translation: I fell before G-d, as I did the first time, for forty days and for forty nights; I did not eat anything nor did I drink any beverages. I prayed that G-d forgive all your sins, for all the evil you perpetrated in the eyes of G-d that angered G-d.

Source 4

משנה מסכת תענית פרק ב משנה ד- על הראשונה הוא אומר מי שענה את אברהם בהר המוריה הוא יענה אתכם וישמע בקול צעקתכם היום הזה ברוך אתה ה' גואל ישראל על השניה הוא אומר מי שענה את אבותינו על ים סוף הוא יענה אתכם וישמע קול צעקתכם היום הזה ברוך אתה ה' זוכר הנשכחות על השלישית הוא אומר מי שענה את יהושע בגלגל הוא יענה אתכם וישמע קול צעקתכם היום הזה ברוך אתה ה' שומע תרועה על הרביעית הוא

אומר מי שענה את שמואל במצפה הוא יענה אתכם וישמע בקול צעקתכם היום הזה ברוך אתה ה' שומע צעקה על החמישית הוא אומר מי שענה את אליהו בהר הכרמל הוא יענה אתכם וישמע בקול צעקתכם היום הזה ברוך אתה ה' שומע תפלה על הששית הוא אומר מי שענה את יונה ממעי הדגה הוא יענה אתכם וישמע בקול צעקתכם היום הזה ברוך אתה ה' העונה בעת צרה על השביעית הוא אומר מי שענה את דוד ואת שלמה בנו בירושלם הוא יענה אתכם וישמע בקול צעקתכם היום הזה ברוך אתה ה' המרחם על הארץ:

Translation: The first Bracha, (which is not an additional Bracha but is the Bracha of Go' Ail Yisroel) he concludes with, 'He who answered Avrohom on Mount Moriah (during the Akeida), He shall answer you and hearken this day to the voice of your cry. Baruch Ata Hashem who rescues the Jewish People. The second Bracha he concludes with, 'He who answered our fathers at the Red Sea, He shall answer you and hearken this day to the voice of your cry. Baruch Ata Hashem who remembers all forgotten things. The third Bracha he concludes with, 'He who answered Yehoshua in Gilgal, He shall answer you and hearken this day to the voice of your cry. Baruch Ata Hashem who listens to the trumpet blast. The fourth Bracha he concludes with, 'He who answered Shmuel in Mizpah, He shall answer you and hearken this day to the voice of your cry. Baruch Ata Hashem who hearkens to cries. The fifth Bracha he concludes with, 'He who answered Eliyahu on Mount Carmel, He shall answer you and hearken this day to the voice of your cry. Baruch Ata Hashem who hearkens unto prayer.

Source 5

עֲנֵנוּ, ה' עֲנֵנוּ, בְּיוֹם צוֹם תַּעֲנִיתֵנוּ, כִּי בְצָרָה גְדוֹלָה אֲנִיחֵנוּ.

סליחות י"ג מידות **The Becoming An Integral Part Of**

Source 6

תלמוד בבלי מסכת ראש השנה דף יז עמוד ב-ויעבר ה' על פניו ויקרא, אמר רבי יוחנן: אלמלא מקרא כתוב אי אפשר לאומרו, מלמד שנתעטף הקדוש ברוך הוא בשליה צבור, והראה לו למשה סדר תפלה. אמר לו: כל זמן שישראל חוטאין, יעשו לפני כסדר הזה, ואני מוחל להם. ה' ה', אני הוא קודם שיחטא האדם, ואני הוא לאחר שיחטא האדם ויעשה תשובה. א-ל רחום וחנון, אמר רב יהודה: ברית כרותה לשלש עשרה מדות שאינן חוזרות ריקם, שנאמר הנה אנכי כרת ברית.

Translation: And 'the Lord passed by before him and proclaimed, etc. R. Yochonon said: Were it not written in the text, it would be impossible for us to say such a thing; this verse teaches us that the Holy One, blessed be He, drew his robe around Him like the prayer leader of a congregation and showed Moshe Rabbenu the order of prayer. G-d said to him: Whenever Israel sin, let them recite this service before Me, and I will forgive them. 'The Lord, the Lord': I am the Eternal before a man sins and the same after a man sins and repents. 'A G-d merciful and gracious.' R. Yehudah said: A covenant has been made with the Thirteen Attributes that those who recite those words will not be turned away empty-handed, as it written: Behold I make a covenant.

Source 7

משנה מסכת מגילה פרק ג' משנה ו'-בתעניות ברכות וקללות; אין מפסיקין בקללות אלא אחד קורא את כולן.

Translation: Mishna: On public fast days the Torah reading consists of the portion of the Torah that depicts the blessings and the curses (the Tochacha); no break is made in the portion devoted to curses. One person reads the complete section of curses.

Source 8

ר' עובדיה מברטנורא מסכת מגילה פרק ג' משנה ו' – ברכות וקללות – אם בחקותי. להודיע שעל עסקי החטא באה פורענות לעולם, ויחזרו בתשובה וינצלו מצרתם.

Translation: Blessings and curses: This is the portion of the Torah found in Parshas B'Chukosai (the Tochacha). This portion is read to remind the congregation that troubles beseech the Jewish People when they commit sin. Let them repent and they will be forgiven their sins.

Source 9

מסכת סופרים פרק יז, הלכה ז' – ובתעניות של תשעה באב ושבע אחרונות של עצירת גשמים, ברכות וקללות, אבל תעניות אחרות, ויחל משה.

Translation: On the fast days of Tisha B'Av and the seven final fasts that are instituted because of drought the Torah Reading consists of the blessings and curses, but on the remainder of the fasts, the portion of the Torah that is read begins from Va'Yichal Moshe.

Source 10

סדר רב עמרם גאון (הרפנס) סדר תענית – ובין בשני ובין בחמישי ובין באחד בשבת ובשלישי וברביעי קורין ויחל משה, בין במנחה בין בשחרית, הוין משחרית של תשעה באב שקורין כי תוליד בנים, וכך מנהג בשתי ישיבות.

Translation: Whether the fast day takes place on a Monday or Thursday or on a Sunday, Tuesday or Wednesday, the portion of the Torah that is read begins from Va'Yichal Moshe both for Shacharis and Mincha. The only exception is Tefilas Shacharis on Tisha B'Av when the Torah Reading begins Ki Solid Bonim. That is the custom in the two central Yeshivos of Babylonia.

Source 11

תשובות הגאונים – מוסאפיה (ליק) סימן קטז – ואמרו חז"ל (ר"ה יז, ב') בקבלה שבידם שבזמן שנאמר לו (שמות לג, יט') וקראתי בשם ה' לפניך נראה לו למשה רבנו מתוך הכבוד של הקב"ה כדמות שליח צבור מעוטף שיורד לפני התיבה שנאמר ויעבור ה' על פניו ויקרא אותו הכבוד ה' ה' א – ל רחום וחנון וכו' נוצר חסד לאלפים וכו' מיד וימהר משה ויקוד ארצה וישתחו. אותה שעה למד סדר תפילה כאשר הראוהו מן השמים וזו תפילת תענית שהראו לו למשה רבינו מן השמים כדי שיתפלל בה השרוי בדוחק.

Translation: Our Sages taught (Rosh Hashonah 17b): an explanation had been conveyed that when G-d said to Moshe Rabbenu: I will call in the name of G-d, G-d in His glory appeared to Moshe. All Moshe could see was the outline of a man dressed as a prayer leader wrapped in a Talis standing before the ark, as it is written: and G-d crossed in front of Moshe. That figure then called out: Hashem, Hashem, Kail Rachum V'Chanun etc., Notzair Chesed L'Alaphim etc. Immediately Moshe rushed to prostrate himself on the ground and to bow. At that moment Moshe became aware that an order of Tefila had been presented to him by G-d from Heaven. That is the order of the Tefilos for a fast day that G-d imparted to Moshe from Heaven which should be followed by every Jewish community that finds itself in difficulty.

עשרת ימי תשובה And Fasting On All יום כיפור Until ראש חודש אלול Fasting From

Source 12

שולחן ערוך א"ה הלכות תענית סימן תקסח' סעיף ד' – הגה: אבל מי שנדר לצום מ' יום, צריך לקיים מה שנדר, דלא גרע מיום זה דאינו לוח ופורע; ואפילו למאן דאמר אפילו יום זה לוח ופורע, הכא מודה דצריך לקיים נדרו, כל שכן מ' יום שלפני יום כיפור, שמתענים לזכר עליית משה בהר, שמי שקבל עליו, שאין להם תשלומין בשנים או שלשה ימים רצופים.

Translation: RAMAH: However, someone who vows to fast for forty consecutive days must keep that vow. It is no worse than someone who vows to fast on a specific date, a fast which he may not postpone and for which another day may not be substituted. Even those who hold that when a person specifies the date of his fast may postpone it, would acknowledge that in the case of vowing to fast forty days, he must keep his vow. And if he vowed to fast all forty days from Rosh Chodesh Elul to Yom Kippur, he must certainly keep that vow since it is an accepted practice to fast all forty days before Yom Kippur, a practice based on Moshe Rabbenu having ascended to Mount Sinai to receive the second set of Luchos and during which he fasted each day. Those individuals cannot fulfill their vow by simply fasting two or three consecutive days.

Source 13

תשובות רב נטרונאי גאון – ברודי (אופק) אורה חיים סימן קפב – והכי אמר רב נטרונאי: ביום טוב ראשון של ראש השנה אי אפשר לישב בו בתענית משום דמדאורייתא הוא, אבל בשיני ובשבת לית בהו קושיא, דעשרת ימים אלו משונות מכל ימות השנה, לפיכך נהגו רבותינו הראשונים לישב בהם בתענית, בין בשבת בין בחול.

Translation: This is what Rav Natroni taught: on the first day of Rosh Hashonah it is prohibited to fast because it is a Torah mandated holiday. However, fasting on the second day of Rosh Hashonah and on Shabbos Shuva is unquestionably permitted. The ten days between Rosh Hashonah and Yom Kippur are different from all the other days of the year. That is why our earliest Sages followed the custom of fasting on those days, whether they were weekdays or Shabbos.

Source 14

תשובות הגאונים – שערי תשובה סימן סד' – ושאלתם אם להתענות בב' י"ט דראש השנה כך אנו רואים יפה שלא להתענות שכך אמרו פרנסי ישראל הראשונים לישראל בראש השנה: (נחמיה ח', י') ועתה לכו אכלו משמנים ושתו ממתקים וגו' וסופא דכתיב כי חדות ה' היא מעוזכם וכן בשבת שובה אין אנו רואים שיתענה שהרי ט' באב שהוא תענית חמורה לא ראו לקובעה בשבת אלא דחו אותה לאחר השבת.

Translation: You asked: may we fast on both days of Rosh Hashonah? I can present strong evidence that we are prohibited from fasting on either day of Rosh Hashonah. This is what the leaders of the Jewish People announced to the community on Rosh Hashonah: (Nehemiah 8, 10) Go and eat good food and delicious beverages etc. and in the same verse they further said: for the joy of celebrating the holiday with G-d is your strength. Fasting on Shabbos Shuva is also a practice that we do not follow. We can point to our customs concerning Tisha B'Av as a guide. Tisha B'Av is a more serious fast than the fasts of the Ten Days Of Repentance, yet we do not fast on the actual day of Tisha B'Av when the Ninth of Av falls on a Shabbos. Instead we postpone the fast to Sunday.

תפילות Within The סליחות Of The Placement

Source 15

סדר רב עמרם גאון (הרפנס) סדר תענית-ולומר סליחות כך ראוי, כשמגיע שליח צבור בחנון המרבה לסלוח אינו חותם אלא מתחיל בסליחות.

Translation: On a fast day it is appropriate to recite Selichos. When the prayer leader reaches the Bracha of Chanun Ha'Marbeh Lisloach, before he recites the ending Bracha, he begins to chant the Selichos.

Source 16

נוהגין פה ופנימה לומר כן רחם ולגמור אחר כך כל התפלה וחסד
כך יאמרו על הדין ומתקלון עכשיו לומר הקינות ומנסה ופה הוא סלח
למסוק כל כך התפלה נדבור וכעשה :
דוד זרעו לכסאו נשבת : על כי עברו אכרי משיבת
ובעונותם הוגרו נצורי ככבת : לכן משוש לב שבת :
שבת סורו מני שמעוני עוזרי : סחי וישמוני

Translation: It is the practice here in Venice to continue with the Bracha of Rachem and to complete Shemona Esrei. They then sit on the ground and begin reciting Kinot with the Kinah that opens with the words Shavas Suru. This is a good practice in order that the prayer service not be disturbed by talking and other acts.

Source 17

סדר טרוייש סימן ב'—אבל לאחר סליחות שהם כמו תפלת י"ח אומרים תתקבל, ויש שאין אומרים אחריה תתקבל דלא השיבו להו כתפלת י"ח, אבל לפני הסליחות אין אומרים תתקבל לכולי עלמא וגם לא קדיש אם לא התחיל פסוקים, כי קדיש לעולם אחר פסוקים נתקן כאשר פירשתי.

Translation: But after reciting Selichos which are equivalent to Shemona Esrei, we say: Kaddish Tiskabel. Some do not follow the practice of reciting Kaddish Tiskabel after Selichos because they do not view Selichos as being equal to Shemona Esrei. However, all agree that reciting Kaddish Tiskabel to open Selichos is inappropriate. In addition, a congregation should not recite half Kaddish before Selichos unless the congregation opens the service with the recital of verses. It is not appropriate to recite Kaddish unless verses have first been recited.

תפלת סליחות Omit נוסח אשכנז Why Some Synagogues That Follow **יום כיפור On שחרית, מוסף ומנחה**

Source 18

ערוך השולחן אורח חיים סימן תרכ-סעיף א- ומה שתמיהני דהנה הרא"ש שלהי יומא והטור בסי' זה הביאו בשם הגאונים לומר בשחרית ה' פעמים ויעבור וי"א י"ג פעמים כנגד י"ג מדות וי"א ז' פעמים ובמוסף ז' פעמים וכן במנחה ע"ש ואנחנו אין מזכירין אפילו פעם אחת ויש מנהגים שאין להם עיקר ונוהרים בהם וזה שהוא מהגאונים ובהזכרת י"ג מידות ואין נוהרים בזה וזה נצמח הכל מאריכת הניגונים עד שלא נשאר זמן לומר סליחות ואמירת י"ג

מדות אי אפשר בלא אמירת סליחות וכבר צווחו גאוני עולם על החזנים אך אין כח בדינו למחות וד' יכפר.

Translation: What surprises me is that although the Rosh in the end of Maseches Yuma and the Tur in this section, (section 613), cite from the Geonim the requirement that we say the Thirteen Attributes of G-d five times in Tefilas Shacharis, while others say they should be said thirteen times because of the thirteen attributes, and some say them seven times and in Mussaf, seven times, and so too during Tefilas Mincha of Yom Kippur, our current practice is to not refer to the Thirteen Attributes even once during those prayer services. That reflects the fact that although some practices within Judaism have no actual basis, they are carefully performed while customs like the practice of reciting Selichos as part of the Tefilos of Shacharis, Mussaf and Mincha and Yom Kippur which were provided for by the Geonim and which include the recital of the Thirteen Attributes of G-d, are not performed. This omission developed totally as a result of the extended musical compositions rendered by cantors that leave little time to recite Selichos and without reciting Selichos, the Thirteen Attributes of G-d cannot be enumerated. This omission is one of the many complaints that our Rabbinic leadership has lodged against the conduct of Cantors but we, the clergy, have little power to stop them. May G-d forgive us.

Source 19

ערוך השולחן אורה חיים סימן תרכ-סעיף ב-כתבו הטור והש"ע דנכון לקצר בפיוטים שחרית כדי להתפלל מוסף קודם שבע שעות שלא יגיע זמן המנחה ויצטרכו להקדימה כמ"ש בס' רפ"ו. וכתב הטור שהרא"ש כשראה שהציבור מאריכין בשחרית היה מתפלל מוסף ביחידות ע"ש ואנחנו לכתחלה נזהרין בזה ובדיעבד אין חשש מפני שרבים חולקים בזה כמ"ש שם.

Translation: The Tur and the Shulchan Aruch provided that it is important to limit the number of liturgical poems that are recited during Tefilas Shacharis on Yom Kippur so that the congregation begins reciting Tefilas Mussaf before the seventh hour. The concern is that if the seventh hour arrives, since that time represents the earliest time to recite Tefilas Mincha, it will become necessary to recite Tefilas Mincha before saying Tefilas Mussaf as they describe in Siman 286. The Tur further wrote that his father, the Rosh, when he saw that Tefilas Shacharis on Yom Kippur was being extended, he would recite Tefilas Mussaf on his own. Our initial goal is to comply with this rule, however, if by chance Tefilas Mussaf is not commenced before the seventh hour arrives, do not be concerned because as it was noted by the Tur, some disagree on whether in that case Tefilas Mincha must be said before Tefilas Mussaf.